

Korektní chování a moderní etiketa

To nejdůležitější na začátek. Tento článek nečtěte, když je vám naprosto jasné, kdo podá ruku jako první, když se setká starší pacientka se svým lékařem v ordinaci. Přestaňte číst, pokud jste si jisti, zda vypít skleničku vody, která je vám podávána v dobrých kavárnách ke kávě, před pitím kávy nebo kávu touto vodou zapít. Nemá smysl, abyste pokračovali ve čtení, pokud víte, jak nejlépe reagovat na slovní napadení a co říci osobě, která použije označení domácího zvířete namísto vašeho jména. Čí jméno zazní jako první, pokud se seznamuje mladší žena a starší muž?

Ještě pořád čtete? Tak to je jistě důkazem toho, že máte zájem. Možná vás také zajímá, v jaké situaci je společensky nepřipustné, aby si muž uvázal motýlka. Ano, uvázal. Nikdo z vás, čtenářů hrdých na svůj mužský rod, si přece nepřipíná pod krk svoji kravatu na gumičku. Pokud jste si nyní uvědomili, že si ani svoji kravatu nevazete, že si ji jednoduše jen nasadíte přes hlavu jak oprátku a utáhnete již značně unavený a možná ušmudlaný uzel, tak si prosím uvědomte, co to symbolizuje. A vzpomeňte si, kdo vám uzel uvázal. Byl jste to vy, muž, který ví přesně, proč má kravatu na krku a co kravatu způsobuje? Váš táta nebo to byla (vaše) žena, která se naučila vázat kravatu podle videa a umožnila vám tak doprovodit ji na svatbu vašich známých? Jen čerstvě uvázaný uzel na kravatě je krásný a jedinečný jako den, ve který si jej uvázete. To máte podobě jako s houskami. Také jsou čerstvě nejlepší. A ten den udělají krásnější než jejich oschlé a žvýkavzdorné kolegyně staršího data pečeni.

Rozhodl jsem se, že vám na tomto místě, v tomto vydání a vydáních příštích, budu dokazovat, jak moudré je zabývat se vlastním chováním. Vaše chování totiž způsobuje, zda budete ve společnosti oblíbení, pouze trpěni ze soucitu, proto, že máte (zatím) dobré jméno a peníze nebo proto, že jste na vedoucí pozici. Vaše chování způsobuje, že se s vámi budou lidé bavit a zvát vás na společenské akce a vyhledávat vaši přítomnost. Vaše chování způsobuje, zda budete v partner-

ství oporou nebo otravou. A také způsobí, jestli budete ve vzpomínkách vašich dětí jen otcem či matkou, nebo vzorem, o kterém budou vaše děti vyprávět krásné příběhy a s hrdostí vyslovovat vaše rady, doporučení a myšlenky dávno poté, co se za vámi zavřely nebeské brány.

Už samotné podání ruky, symbolika absence zbraní a tedy předpoklad nenapadení, je tak zamotaným uzlem, že má smysl jej rozplést. Je právo podávat ruku jako první na straně ženy nebo muže? Pokud současně s tím, že se jako muž představujete, vystartuje vaše pravačka směrem k ženě nebo staršímu muži a domáháte se doteku, vězte, že jste nezdvořák. Jsou lidé, kteří vás budou považovat za balíka a neomalence a nebudou vám nic moc věřit a nic moc chtít svěřit. Pokud jako žena, které se muž představí, stojíte jako pískovcový blok a nenapadne vás, že máte podat ruku, buďte si jisti, že jste na hony vzdálená představám o moderní dámě.

Máte-li na sobě sako, pánové, je vaší povinností zapnout si ho při již zmíněném rukoudání. Sako máte také zapnuté, když pronášíte jakoukoli děkovnou nebo smuteční řeč. A také když chcete vypadat skvěle. Pokud vás na tomto místě napadá, že je vám sako těsné a dopnout knoflík

je téměř nemožné i po vtažení břišní dutiny k páteři, tak to bude stát peníze navíc, abyste si pořídili sako nové, upravili je nebo notnou dávku sebekázně a úsilí navíc, abyste své břicho dostali do jiné formy než do té na kynutou bábovku. Pokud jste muž, a víte to o sobě, víte také, že sako, které má dva knoflíky, se zapíná jen na ten horní. Pokud jste vysoký muž a vaše dokonale upravené vlasy olizují zárubně většiny dveří, víte také dobře, že optika vašeho oděvu způsobuje, že vám mnohem lépe sluší sako se třemi knoflíky. Namítáte-li něco o módě nebo o tom, že saka se třemi knoflíky jsou minulostí dávno zašlou, zamyslete se nad sebou, zda nesoudíte obecně příliš brzy před tím, než dokážete posbírat důkazy pro vaše tvrzení.

Patříte-li k lidem pohrdajícími názory ostatních, budete mít v chování a s tím související oblíbenosti ve společnosti, v rodině, v ordinacích nebo na odborných schůzkách problém. V případě, že nosíte sako se třemi knoflíky, zapínáte jen ten střední. Právě ten je totiž optimálně umístěn na úrovni plexus solaris a vytváří přirozený střed a těžiště vašeho oblekového nebo jiného saka. Ve stejném místě je umístěn také jediný knoflík saka, které nejvíce sluší mužům malé postavy.

Cit. zkr: Interv Akut Kardiol 2019; 18(1): 49–50

Dámy to mají, v tomto ohledu jednodušší. Neřeší, zda si mají svléct nebo obléct sako z jakéhokoli společenského důvodu. Dámě je ponecháno právo určit, zda chce nebo nechce mít sako na sobě. Sama žena se může rozhodnout, zda si jej zapne nebo nechá rozepnuté. Zda jej zapne na jeden, na dva nebo na tři knoflíky. Dáma ví, že nejlépe prospívá křivkám jejího těla sako se třemi knoflíky. Dáma může měnit pravidla. Vnímáte rozdíl mezi mužem a chlapem? Vnímáte tedy možná rozdíl mezi dámou a ženou. Dáma může měnit pravidla a to výhradně tak, že se daná změna negativně nedotkne nikoho jiného, nesníží k nikomu respekt a její jednání zůstane taktní.

Jako příklad si vypůjčíme situaci u jídla. Kultivovanost projevu u jídla je neklamnou známkou toho, zda před vámi sedí vycvičený čtyřlístek, který trénoval a dlel na obchodní etiketě, nad pracovním stolem mu visí certifikát MBE (Master of Business Etiquette), avšak pod rouškou světáctví prosvítá neomalenost, ne-

kulturnost a neochota přizpůsobit se. Anebo před vámi sedí ryzí gentleman. U jídla poznáte, s kým máte opravdu tu čest. Žena, převlečená za dámou, oděna do nejvybranějších látek s úpravou tváře, kterou by záviděla i Madonna, je odhalena obratem poté, co se neobratně chopí vidličky určené k předkrmu a zhltně se zasyčením amuse bouche.

Právě v situaci u jídla platí, že ženě, bez ohledu na to, je-li dámou či ještě nikoli, je vyhrazeno to nejlepší místo. Nejlepší místo je to, ze kterého je nejlépe vidět do prostoru. Význam slova prostor můžeme přisoudit prostoru restaurace nebo kavárny. Stejně tak atraktivním prostorem však může být výhled do krajiny. Nejlepší místo je tedy v tomto případě to, jež to dámě umožní. Kdo tedy rozhodne o tom, které je lepší a které je horší? Oči vycvičeného muže, v tomto případě mám na mysli muže, který je natolik empatický, že zvládne předpokládat, zda je lepší místo s výhledem do restaurace nebo na namodralé

vrcholky lesů a údolí ponořená do mlhavého oparu. Aby se ujistil a dal dámě najevo, že usoudil správně, obratně formuluje oznamovací větu, jejíž lehce tázavý tón žádá o potvrzení, zda předpoklad a úsudek je správný.

„Odhaduji, miláčku, s ohledem na tvou oblibu v přírodě, že dáš dnes přednost výhledu do krajiny před sledováním nově přichozících hostů, nemýlím-li se“, řekl muž a s úsměvem v mírně skloněné tváři se chopil oběma rukama opěradla židle, čalouněné hodnotnou látkou, aby její zadní nohy přizvednul o tři až čtyři centimetry výš a nabídnul usednout své ženě. Před tím se ujistil pohledem, že nohy židle jsou opatřeny filcovými podložkami a nezpůsobí hluk, když židli lehce popotáhne po dubové podlaze.

„Jak jsi pozorný. Děkuji za to. Nebýt toho, že se mi zdá povrch lavice u zdi pohodlnější, nemohla bych jinak než potvrdit tvůj odhad. Sednu si ale raději ke stěně s výhledem do místnosti. Avšak jedině, když mě omluvíš, že čas od času vystřídám pohled do tvých očí pohledem do krajiny.“

Dáma změní pravidla proto, aby novému pravidlu dala vzniknout. Dáma je člověkem, který dává vzniknout něčemu novému. Dáma se pozná také podle toho, jak mluví. Jak mluví s těmi, kteří jsou jejímu srdci blízcí i s těmi, které teprve před několika vteřinami poznala a byli jí představeni. Dáma nikoho neosloví, protože to nepotřebuje. Je totiž obležena těmi, kteří jí chtějí představit své známě, přátele a příbuzné. Dáma je natolik atraktivní společnící, že nikdo z přítomných nechce vynechat možnost být tím, který dá zbytku společnosti najevo, že dámou zná jménem. Znáťt dámu jménem, mít příležitost představovat jí nové lidi, patří k ne snadno dosažitelným metám mužů.

Já se těším na ne snadno dosažitelný cíl, uvažovat společně s vámi nad moderní etiketou.

DANIEL ŠMÍD

Vizí autora tohoto článku je zlepšit chování a oblékání lidí kolem něj. Daniel Šmíd je lektor a mentor, přednáší o korektním chování a vztazích, soudobé společenské a obchodní etiketě a tématech spojených s moudrým oblékáním.

Více o něm na www.danielsmid.cz.

Přehled jeho aktuálních otevřených kurzů etikety najdete na www.etiketaustolu.cz.